

INFORMATIE

1. Oorlogsmonument

De Fenix of Phoenix is een mythische vogel die zichzelf periodiek verbrandde en als jonge vogel weer uit zijn as herrees. Een symbool van wedergeboorte en onsterfelijkheid.

Het monument is een waardig eerbetoon aan de Hilvarenbeekse burgers die tijdens de Tweede Wereldoorlog of in het voormalig Nederlands-Indië zijn omgekomen.

2. Bedenk dat in oktober 1944 de geallieerden de Vrijthof hadden bereikt.

Zij stuitten op zware tegenstand van de Duitsers die zich in op Landgoed Gorp & Rooverthof en rondom Goirle hadden ingegraven.

3. Naamgeving verzetsstrijders

Theo Vogels woonde met zijn ouders op kasteel Groenendael. Omdat hij een rijbewijs had werd hij gevraagd met de auto van zijn vader vluchtelingen op te halen op het station in Tilburg om ze vandaar naar een onderduikadres te brengen. Zo werd hij een onderdeel van de Pilotenlijn. Hij werd helaas gearresteerd en overleed op jonge leeftijd in het Duitse kamp Siegburg.

Jan van Dongen was een van de studenten uit Wageningen die ondergedoken zaten nabij 'In den Bockenreijder' in Esbeek. Hier kwam hij in contact met mensen van de Pilotenlijn waaronder Piet Leermakers uit Biest-Houtakker. Toen hij werd gezocht dook hij onder bij Piet in de Biest, maar dat mocht niet baten. Beiden werden op 7 september 1944 bij een Duitse overval vermoord.

Jan Aarts was dienstplichtig militair. Hij sneuvelde in een vuurgevecht in de buurt van Middelburg. Zijn broer **Jac Aarts** diende als beroepsmilitair in het Koninklijk Nederlands-Indië Leger. Hij werd gevangen genomen en geïnterneerd in een Japans gevangenkamp. Jac overleed aan malaria toen hij als dwangarbeider aan de Birmaspoorlijn werkte.

Jan Wolfs werd als dienstplichtig militair in 1946 uitgezonden naar Nederlands-Indië. Hij kwam om het leven toen zijn bevoorradingskonvooi in een hinderlaag reed.

4. Het Groot Loo lag in oktober 1944 in de vuurlinie tussen de bevrijders op de Vrijthof en de bezetters in de bossen van Landgoed Gorp & Rooverthof.

De bewoners van de straat kregen het advies hun te huizen verlaten. Vier mannen, Frans van Gestel (61 jaar), Cees Hesselmans (22 jaar), Johan Prinsen (34 jaar) en Cornelis Prinsen (81 jaar) waanden zich veilig op de binnenplaats van Groot Loo 8. Tot er een granaat op het binnenplaatsje ontplofte. Alleen Cees Prinsen overleefde, zwaar gewond, de granaatinslag. Op de binnenplaats zijn in de muur nog de beschadigingen te zien. In oktober 2004 werd in de westgevel van de boerderij een gedenkplaat onthuld met de namen van de drie slachtoffers.

Ook in de westgevel van Groot Loo 9 zijn nog sporen van granaatinslagen te herkennen. Onder de nok van het dak zie je drie raampjes. Hier zat Julius Vroom op de uitkijk om bewegingen van de bezetters via radiocontact te melden aan de bevrijders. [foto Groot Loo 11]

INFORMATIE

Zeven boerderijen die in het schootsveld stonden werden met fosforbommen in brand gestoken. Vanaf Groot Loo 11 zag je nog slechts een grote vlakte. Vanaf Esbeek langs de bosrand tot aan Goirlese dijk, Driehuizen en Biest-Houtakker hadden de bezetters landmijnen ingegraven. Toen Hilvarenbeek was bevrijd werden op de plek van de verdwenen boerderijen noodwoningen gebouwd waarvan er nog steeds één bewoond is: Groot Loo N14 (foto noodwoning). Later werden de boerderijen herbouwd alle, opvallend, in rode baksteen met rode dakpannen.

5. De eerder genoemde Julius Vroom werd vanwege ondergrondse activiteiten gezocht door de bezetter. Hij was gevlucht naar familie in Goirle, familie Van Puijenbroek – Vroom, die hem een veilig en gastvrij onderduikadres konden bieden in het Jachthuis, Gorp 8. [foto Jachthuis]
6. Uit wraak voor een mislukte aanslag op een Duitse trein in Rotterdam werden hier op 15 augustus 1942 vijf gijzelaars gefusilleerd: Robert Baelde, Christoffel Bennekers, Willem Ruys, Otto graaf van Limburg Stirum en Alexander baron van Schimmelpenninck. Allen mannen van aanzien. Zij werden per vrachtwagen naar Gorp vervoerd, daar aan palen vastgebonden en door een executiepeloton gefusilleerd. Vervolgens werden de stoffelijke overschotten tezamen met de palen in een kuil gegooid. Bosarbeiders die op afstand getuigen waren geweest konden later de plaats aanwijzen. Drie van de gijzelaars werden elders begraven. Twee hebben een blijvend graf gekregen op de fusilladeplaats. Nog jaarlijks worden de gijzelaars in augustus herdacht. [foto fusilladeplaats]
7. De zwerfkei symboliseert de zwerftocht van Alan Rogers, Frank Wardle en Harry Kershaw. Zij kwamen elkaar tegen in 1941 in de woestijn oorlog in Noord-Afrika. Hun 4e regiment Royal Horse Artillery vocht vervolgens in Italië. Later landden ze als onderdeel van de 4e Pantserbrigade in Normandië en bereikten ze in oktober Hilvarenbeek. Op 26 oktober reden de drie vrienden in een jeep op verkenning richting Poppel. Nabij de bosrand op de Rooversdijk reden zij op een landmijn. Zij waren op slag gedood.[foto zwerfkei]
Na de bevrijding van Hilvarenbeek reden Harrie de Beer en Jan van de Meijdenberg op een landmijn bij in Biest-Houtakker en verongelukten.